

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Corădiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgeșana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
făru”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătămăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumeraire:
pe 1 an K 16.—, pe 1/2 an K 8.—.

DIRECTOR:
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 1 Martie 1902.

Nr. 9.

Cambii despre sume mici.

În adunarea generală din 4 Februarie c. a Băncii austro-ungare s'a discutat asupra circulațiunii cambiilor despre sume mici. Chestiunea a atins-o acționarul Alfred de *Lindheim*, — un bărbat cu bogate experiențe pe terenul tehnicii de bancă, câștigate în calitate de membru al consiliului de administrațiune la *Unionbank*, — pronunțându-se astfel: „Vreau să amintesc, că spre marea mea mulțămire valoarea medie a cambiilor escomptate este în scădere; această cifră făcea înainte cu vr'o 20 de ani 1800 fl., pe când acum s'a redus la K 1400.—. Ar fi de dorit, ca în rapoartele viitoare ale Băncii să ni se presinte, întru-cât va fi posibil, date statistice detaiate referitor la escomptarea de cambii mici, fiind-că noi în această privință suntem departe de Franța, unde numărul cambiilor mici à fres 100.— este foarte mare, și numărul acestor cambii mici provenite din negoțul și industria Parisului, nu s'a redus nici chiar în timpul crizei mari financiare, ci din contră a crescut”. La aceasta a răspuns secretarul general de *Pranger* următoarele: „Într'adevăr e de regretat, că în comerțul nostru găsim așa de puține cambii mici. Micul comerț și industriaș acceptează rare-ori. Aceia cari petrec în mijlocul comerțului știu foarte bine, că pe când în Franța se acceptază cambii de 10 și 5 fres., la noi abia se întemplă așa ceva. Din publicațiunile noastre este evident, că noi primim cambii mici, și pot să Vă asigur domnilor, că *aș fi mândru să putem publica, că portfelul nostru cuprinde o cifră mare de astfel de cambii*, pentru-că aceasta ar fi un semn bun pentru referințele noastre financiare”. Această scurtă discuțiune a fost primită cu „aprobări” din partea acționarilor prezenți.

Tot acest obiect a format ceva mai înainte substratul unei vii discuțiuni între mai multe camere comerciale din Germania. Ansă la aceasta a dat camera comercială din *Heidenheim*, care a lansat ideea de a restringe circulațiunea cambiilor mici *din motive economice*. Camera consideră această reformă ca un remediu

pentru îmbunătățirea referințelor de plată nesatisfăcătoare în comerțul intern, *deoare ce tocmai cambiile mici, cari circulează în măsură mare, cauzează o sumedenie de neajunsuri*. Delăturarea inconvenientelor amintite — după-ce apelul făcut la adresa publicului mare n'a aflat resunet, — o crede posibilă numai prin oprire pe calea legislațiunii de a lua angajamente cambiale în sume mici și prin modificarea ordinațiunii cambiale într'acolo, ca suma cambială să fie de cel puțin 100 M. (mărci). Resultatul acestei propuneri reacționare nu se poate încă prevedé, dar se trage la îndoială primirea ei, pentru-că întrebuintărea cambiilor este mult mai îndatinată atât la meseriașii și industriașii mici, cât și la asociațiuni agricole și casse de păstrare, decât să se poată delătura deodată.

Față de memoriul camerei comerciale din *Heidenheim*, prezentat „*Handelstag*”-ului german, mai multe camere comerciale, din *Elberfeld*, *Bonn*, *Heidelberg*, *Kiel*, *München*, au declarat, că nu pot sprijini această propunere.

Camera comercială din *Elberfeld* se exprimă astfel: „Camera comercială din *Heidenheim* ne anunță un memoriu cătră „*Handelstag*”, care intenționează delăturarea cambiilor mici sub 100 M. În acel memoriu se susține, că aceste cambii formează o cauză specială a referințelor de plată nesatisfăcătoare în viața comercială germană, pentru care sufer mai ales comercianții mici. Fiind-că ei nu pot refusa din considerațiuni de afaceri astfel de cambii mici, ar trebui oprită pe calea legislațiunii emiterea de cambii sub 100 M.

„După experiența noastră referințele de plată germane nu sufer atât din cauza unei prea mari circulațiuni de cambii, cât sufer din contră din cauză, că sistemul nostru de trate nu este destul de dezvoltat. Urmarea este că o mare parte din capitalul comerțului german este legată în formă de pretensiuni de condică, iar comercianții sunt mai mult avisați la credite în contul libertății și independenței lor decât ar fi de lipsă după suma mijloacelor lor licuide. Mobilizarea pretensiunilor de cont prin trasări este acomodată de a delătura acest inconvenient și este în interesul comerțului de a

introduce cambia în locul pretensiunilor de condică. Recunoaştem, că plăţile cu cambii, mai ales neacceptate, în sume mari şi pe pieţe secundare, sunt mai incomode decât numărariul. Dar acest inconvenient se contrabalansează îndeajuns prin împrejurarea, că comerţul de mărfuri, construit pe sistemul de trate, face posibil mult mai iute o lichiditate a capitalurilor investite, şi că în locul unei pretensiuni de condică se naşte o pretensiune cambială cu posibilitatea de a o realiza mai uşor. Dacă pe lângă acestea Reichsbank-ul continuă a-şi înmulţi sucursalele, atunci pieţele secundare dispar mereu, numărul cambiilor uşor de negociat creşte, şi de sine scad greutăţile de cari se plânge camera comercială din Heidenheim. Din aceste puncte de vedere generale economice ar trebui căutat să se favorizeze circulaţiunea cambiei, iar nu să se restrângă cum doresce memorandumul camerei comerciale din Heidenheim“.

Camera comercială din Bonn dă în răspunsul său: „După părerea noastră referinţele de plată nemulţămitoare ale comerţului german nu se pot atribui tocmai numărului mare al cambiilor mici în circulaţiune şi în tot cazul nu se pot îmbunătăţi aceste referinţe prin retragerea din comerţ a unui mijloc esenţial de plată, cum sunt cambiile mici sub 100 M. Ori cum am privi lucrul, pentru comerciant este mai bine, dacă are în mână o cambie cu prospect de a o încasa la scadenţă, decât numai promisiuni frumoase. Chiar şi în cazul, când s'ar refuza plata unui accept, creditorul poate spera cu mai multă probabilitate să-şi încasseze pretensiunea pe cale cambială, decât pe calea procesului civil, şi apoi speşele are să le suporte acceptantul. Deci restringerea circulaţiunii de cambii ar constitui mai mult un desavantaj al comerţului şi noi am dori tocmai în interesul comerţului german, ca sistemul de trate să se perfecţioneze şi cambia să cucerească cât mai mult terenul pretensiunilor de condică“.

Camera comercială din Heidelberg dă: „Nu negăm, că acceptele mici, mai ales cele de plată în pieţe secundare, cauzează adese-ori mari speşele de protest, etc., dar tragem la îndoială că suprimarea acestor cambii ar produce o îmbunătăţire a referinţelor de plată în comerţ. Credem din contră că tocmai întrebuinţarea acestor cambii contribuie la sanarea creditului, obicinându-se acceptanţii a regula punctual“.

Camera comercială din Kiel observă: „Prin subscrierea unei cambii, debitorul a recunoscut o datorie, care e de valoare pentru creditor, fie suma cât de mică. Afară de aceea prin delăturarea cambiilor sub 100 M. s'ar reduce mijloacele de circulaţiune, ceea-ce trebuie evitat în tot cazul“.

Iar raportul camerei comerciale din München conţine următoarele: „Pentru un comerciant, industriaş şi meseriaş este un avantaj nu atât împrejurarea, că are ceva avere, ci mai ales, că o poate mobiliza, poate lucra cu ea, şi prin învârtire repetită în cursul unui an, poate câştiga repetit. Dar şi când mobili-

sarea mai uşoară ar avea de scop numai înlesnirea posibilităţii de plată, comercianţii câştigă vază înaintea furnizorilor şi vor fi mai bine şi mai eficient serviţi, deci pot progresa mai uşor. Dacă mijloacele proprii sunt plasate pe termene mai scurte, se reduce necesitatea de a cere credit la bănci, şi prin urmare cu atât mai uşor îşi pot deschide credit în cas de trebuinţă, cu cât mai puţin îl folosesc fără lipsă. Tocmai pentru ajungerea acestui scop este indispensabilă cambia, dar e fapt, că în Germania se întrebuinţează cu mult mai puţin acest mijloc de plată decât în vecina Franţa, şi mai ales cambii de 100 şi mai mici de 100 M., al căror număr în 1900 a fost la Reichsbank de 452,591 bucăţi din 4.416 mil. O restringere, ca cea proiectată, ar face de tot sau în parte ilusoric scopul numărărilor fondării de asociaţiuni de credit, şi ar împiedeca posibilitatea lor de existenţă. Dacă e să vedem realizându-se vr'odată principiul de a plăti cu bani gata în negoţul de mărfuri, atunci nu trebuie conturbată ci favorisată circulaţiunea cambiilor, ca antemergătoare aceleia, şi micul industriaş cinstit, care a subscris o cambie, se va strădui a face ordine şi în încassarea creanţelor sale. Aşa dar cambia are şi o influenţă educativă, ce nu se poate despreţui. Propunerea din chestiune are şi o parte politică, căci prin ea s'ar restringe libertatea de acţiune a unei mari părţi din populaţiune şi s'ar atinge libertatea profesională“.

Mai departe se arată că pe când „Reichsbank“-ul are în 1900 rotund 5 milioane cambii, Crédit Lyonnais are în acelaş an 16 milioane şi Société General chiar 33 mil., fără ca aceste 2 institute să fi avut de implinit cea problemă ce o are Reichsbank-ul. Pe când valoarea medie a unei cambii de piaţă era în Germania de 2500 M., şi a unei cambii asupra altor pieţe de M 1704, valoarea medie a unei cambii la Crédit Lyonnais era frcs 700, iar la Société General frcs 430. La Reichsbank nu făceau în 1900 cambiile sub 100 M. nici 10 procente din întreg revirementul, de atunci însă s'a mărit numărul lor cu circa 50 procente.

(după S. u. R. Z. de —n).

Chestiunea siguranţei fondurilor private de pensuni.

Falimentele de bănci şi întreprinderi industriale, cari s'au succedat în anul trecut în Germania, din nou au atras atenţiunea asupra fondurilor de pensuni pentru funcţionarii întreprinderilor particulare. Aceste fonduri — după-cum arată un articol din „Oester. Revue“, — în urma întâmplărilor amintite, au fost parte serios periclitată, parte au ajuns în masa concursuală şi s'au pierdut total. Astfel s'a născut idea de a găsi o cale pe care s'ar pute evita în viitor un asemenea pericol.

De altcum perderile menţionate nu represintă nici decum sume mici. Aşa de exemplu „Leipziger

Bank“ avea cu 31 Decembre 1900 la contul fondului de pensuni pentru funcționari suma de 752,456 mărci, „Preussische Hypothekenbank“ 500,000 mărci, „Deutsche Grundschuldbank“ 300,000 mărci, Actien-Gesellschaft für Grundbesitz 200,000 mărci. Aceste fonduri formau aproape exclusiv dotări ale numitelor institute din profiturile lor, fără ca funcționarii să fi contribuit ceva la ele. Din un motiv necunoscut fondul de pensuni dela „Preussische Hypothekenbank“, deși administrat separat, a fost transpus administrației generale a băncii, și astfel a ajuns în masa concursuală. Cam analog stau lucrurile la „Deutsche Grundschuldbank“.

La „Actien-Gesellschaft für Grundbesitz“ valorile de acoperire ale fondului de pensuni figurau ca active ale societății. Acestora se pusese ca contra-poziție la pasive „contul fondului de pensuni pentru funcționari“. Prin aceasta fondul s'a transformat în o *datorie de cont* a societății, a cărei lichidare în situația în care se găsește societatea, este foarte problematică. În toate aceste cazuri și în altele, cari s'au mai ivit de atunci, s'a neglijat fixarea contractuală a drepturilor părtașilor acestor fonduri și acum se arată urmările acestei încrederi oarbe.

Astfel de întâmplări triste sunt o severă admoniare cătră toți funcționarii băncilor și așezămintelor industriale. Societatea cea mai binefundată poate ajunge în situațiuni precare, precum s'a dovedit prin experiențele mai recente. Iar în asemenea cazuri acționarii, cari represintă numai interesele lor, nu au deosebit motiv a ceda funcționarilor favoruri, ci ridică pretensiuni și asupra astorfel de fonduri, dacă numai se pot găsi titluri de drept pentru asemenea cereri. Funcționarii suportă astfel de pierderi, fără vină proprie, din cauză că în cele mai multe cazuri nu pot exercia nici o influință asupra contării valorilor din care se compune fondul lor de pensune.

La urmă autorul articolului ajunge la concluziunea, că singurul mijloc posibil pentru evitarea unor asemenea eventualități, ar fi dacă fondurile de pensuni private s'ar lăsa în administrarea societăților de asigurare bine acreditate, cari ar stabili condiții favorabile pentru asemenea cazuri.

Din partea noastră observăm la acestea, că autorul articolului a uitat să spună, că ce garanție absolută poate oferi și o bancă de asigurare, dacă face aserțiunea că și „cea mai binefundată“ societate, poate ajunge în situații precare? Ca apărător al intereselor societăților de asigurare natural că se gândește la natura de contract a poliței de asigurare prin care s'ar garanta drepturile. Dar să nu se uite, că în casurile de faliment mai sus amintite, s'a dovedit pe deplin greșita administrare generală prin abateri dela statute și prin aruncarea în speculații periculoase a societăților respective.

Unde însă principiile de conducere sunt basate pe idei de consolidare internă, și unde statutele se observă strict, este aproape exclus ca situațiile precare să cuprindă așa d'odată vre-o instituțiune de bani.

Iar cât privește fondurile de pensuni, dacă acelea se administrează separat de cealaltă avere a societății, așa încât în bilanț să se facă evident aceasta până la neîndoială, și raporturile de drept ale funcționarilor la acele fonduri se reglementează prin dispoziții clare și obligatoare pentru societate și funcționari, s'a făcut în deajuns pentru asigurarea viitorului muncitorilor institutelor de bancă. #

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 28 Februarie 1902.

○ Mișcarea cursului de devise este favorabilă pietelor de est, cea-ce se esplică prin încordarea do-bândii în London. Animațiunea circulațiunii de bursă, precum și încassarea impozitelor absorb sume mari din piață, iar aceasta la rëndul seu se vede nevoită a recurge la împrumuturi dela Banca din London. Acesta este motivul că portefeullul Băncii a crescut cu 2·1 milioane punți, iar bonul visteriei de stat cu 2·7 milioane punți. Faptul că rezerva băncii s'a întărit, cu toate că cererea de bani este mai mare, este a se mulțami aglomerării de capitaluri incurse parte din circulațiunea indigenă și parte din India. Statusul de astăzi al Băncii din London este atât de întărit, încât ar puté să-și reducă încă scontul minimal de astăzi, dacă situațiunea tirgului monetar din Paris nu i-ar impune oare-cari rezerve de precauțiune.

Bancherii din Paris denotă o ținută de tot rezervată, probabil din cauza noului împrumut rusesc de 500 milioane.

Abundența de numărar din Berlin face progrese tot mai mari. Reichsbank-ul, intocmai ca și Banca Angliei, ar fi în stare să purceadă la o nouă reducere a etalonului, dacă nu s'ar ținé cont de situațiunea tirgului de devise. Conform ultimului conspect Reichsbank-ul are o rezervă liberă de imposit de 501,388 Marce, astfel că s'a trecut deja peste maximul fixat de 470 mil. Marce cu 41 mil. Marce, o situațiune cum de patru ani nu s'a mai vădut.

Din conspectul Băncii Austro-Ungare, publicat la 26 crt., se vede că starea împrumuturilor s'a redus până 243 mil. coroane, — o stare mai inferioară decât aceasta s'a notat numai la Iunie 1897 și Martie 1879. Materialul de cambii este mic, și luând în considerare concurența mare din partea capitalurilor particulare, cari primesc cambii prime de escont cu $27\frac{1}{18}$ — $2\frac{3}{4}$ procente, este prea natural că ghișeurile Băncii Naționale sunt părăsite. Pentru ca Banca să rămână în contact cu piața, iarăși se vor relua afacerile de escompt în piața deschisă. Întru cât îi va succede Băncii atragerea cambiilor din piață, nu se poate sci, dar la ori-ce cas este un moment de tot caracteristic în anele afacerilor de bani și de credit din țeara noastră împrējurarea, că banca de emisiune și-a coperit biletele cu o garanție metalică de peste 100 procente și că particularii lucrează cu un scont de $27\frac{1}{16}$ procente. Nu este deci eschisă posibilitatea reducerii de etalon al Băncii la 3 procente.

*

Piața de efecte și instituttele de bani. Dela ultima Decembre a. tr., ziua care este determinătoare pentru cursurile din bilanțurile din anul acesta, s'a ivit o considerabilă urcare în prețul tuturor efectelor

de plasări, cauzată prin aproape vehementa scădere a etalonului.

Deci toate instituturile sunt acum în stare sau să realizeze din favorabila conjunctură profite considerabile de curs, escontentându-se pentru continuitatea de perderi a celor trei ani din urmă, sau, dacă după cum e de așteptat, referințele economice în general ameliorate se vor menține mai mult timp, fondurile de rezervă pentru perderi de curs, atacate în ultimul trieniu, vor pute fi aduse în status quo ante. #

AFACERI DE DARE.

Interesele fondurilor de rezervă și de pensuni nu se pot detrage din venitul brut.

Este us la multe bănci, ca fondul de rezervă și de pensuni să se tracteze, în urma unui conclud al direcțiunii, ca deposite spre fructificare, după cari se calculează, ca și după alte deposite, interesele usitate și se plătesc darea de 10%. Cerând un institut de bani dela autoritățile financiare rectificarea dării sale pro 1900, sub cuvânt, că din venitul brut al anului 1899 sunt a se detrage, pe lângă celelalte poziții, încă și interesele de deposit, calculate la fondul de rezervă și de pensuni, căci altcum aceste interese ar fi supuse la două dări — *judecătoria administrativă*, la care a ajuns cauza pe calea apelațiunii, a enunțat, sub Nr. 717/901, că: *interesele calculate după fondurile de rezervă și de pensuni nu se pot detrage din venitul brut.* În motivarea acestei hotăriri se dice, că argumentarea institutului din chestiune este lipsită de ori ce basă legală, pentru că, conform art. de lege XXIV ex 1875 § 4. punct 3, din venitul brut se pot detrage numai interesele plătite după *capitalurile străine*, puse în întreprindere, iar în categoria acestora fondurile de rezervă și de pensuni nici în cazul acela nu se pot pune, când ele ar fi tractate ca deposite străine, nu pe basa unui conclud al direcțiunii, ci în sensul statutelor societății. Căci pe când la depositele străine interesele plătite trec din averea societății direct în mâna unor a treia persoane și formează cheltuieli efective, pe atunci interesele fondurilor de rezervă și de pensuni rămân în afacere, prin urmare cad sub aceleași considerațiuni, ca și ori ce alte venituri ale fondurilor din chestiune, fie acelea statutare ori basate pe vr'un conclud al adunării generale. Trece ca principiu, că după întreg venitul întreprinderilor obligate la dare de seamă publică, darea să se calculeze pe baza art. de lege XXIV ex 1875, și anume fără considerare la scopul pentru care se folosește acel venit. Prin urmare chestiunea, că după venitul de interese, care soi de dare să se calculeze, nici atunci nu s'ar pute lăsa la aprecierea contribuenților, când art. de lege VII din 1883 n'ar asigura acestora favoruri speciale, cari în mod arbitrar — nu pot fi aplicate și asupra altor casuri. Societatea pe acțiuni, de sine înțeles, este îndreptățită a pretinde în conformitate cu art. de lege VII din 1883, restituirea dării de interese plătite.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Auraria*“ *casă de economii, soc. pe acțiuni în Abrud.* Al XIV-lea bilanț al acestui institut, încheiat cu 31 Decembrie 1901 și publicat între inserțiunile numărului nostru ultim, arată față de 1900 următoarele schimbări mai esențiale: *Escomptul*, ramul principal

de operațiune s'a redus dela K 557,585 — la K 545,574 —, în schimb însă au crescut *Imprumaturile hipotecare* cu K 12,441 — la K 121,713 — *O creștere* de K 5659 — se observă și la *Cred. camb. cu acop. hipot.* (starea K 37,930 —), iar *Efectele* s'au augmentat dela K 36,561 — la K 40,330 —; afară de acestea institutul acesta mai are și acțiuni străine în valoare de K 10,400 — Totalul activelor este mai mare decât în 1900 cu K 5608 — și se urcă la K 770,189 — *Reservele*, inclusive „fondul Alex. Filip“, se cifrează cu K 89,396 —, arătând față de 1900 o creștere de K 6323 —, iar *Fondul de pensune* s'au urcat dela K 30,378 — la K 32,685 —. *Depozitele spre fruct.* au rămas cam staționare cu K 524,206 —, față de K 520,906 — în anul precedent. *Reescomptul* din contră este mai mic decât în 1900 cu K 3726 — (starea K 37,961 —). *Interesele transitoare anticipate* prezentate anul trecut cu K 6914 — se presintă acum cu K 11,835 —, prin ce realitatea bilanțului ultim față de cel pro 1900 crește și mai mult. Venitul brut de K 66,913 — este mai mic decât în 1900 cu K 7496 —, iar *profitul net* arată față de anul precedent o reducere de K 7519 — (starea K 12,729 —, din care suma de K 2400 s'a transpus din venitul anului 1900).

*

„*Detunata*“ *institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Bucium.* Bilanțul acestui institut pe al VII-lea an de gestiune, încheiat la finea an. 1901 și publicat între inserțiunile numărului nostru ultim, presintă față de 1900 următoarele schimbări mai esențiale: la *Escompt o reducere* de K 15,612 — (starea K 304,172 —), asemenea sunt mai mici decât în anul precedent *Imprumaturile hipotecare* cu K 3421 — (starea K 39,258 —). Din contră au crescut *Realitățile* dela K 1718 — la K 9446 —. Totalul activelor este mai mic decât în 1900 cu K 12,243 — și se cifrează cu K 370,955 —. Ce privesc pasivele observăm o creștere de K 4687 — la *Fonduri de rezervă*, cari se urcă la K 27,280 —; *Fondul de pensune* încă se presintă cu K 2158 — față de K 1050 — în 1900, iar *Depozitele spre fructificare* s'au redus cu K 35,875 — la K 190,372 —. *Interesele trans. anticipate* reduce anul trecut aproape la zero, se presintă de astădată cu K 1276 —. *Profitul net* se cifrează cu K 10,680 — față de K 10,435 — în 1900, iar venitul brut de K 39,462 — este mai mare decât în 1900 cu K 2024 —.

*

„*Făgețana*“ *institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Făget.* Bilanțul acestui institut pe 1901, publicat în numărul nostru ultim, arată în comparațiune cu 1900 creștere în toți ramii de afaceri, cu excepțiunea *Imprumaturilor hipotecare*, cari sunt aproape neschimbate cu K 163,368 —; anume au crescut: *Escomptul* dela K 580,100 — la K 597,004 —; *Cambiile cu acop. hipot.* dela K 164,121 — la K 192,366 —; *Imprum pe oblig. cu cavenți* dela K 128,290 — la K 138,814 — și *Cont-curent* cu K 2606 — la K 72,927 —. *Efectele publice* figurează în bilanțul pe 1901 cu aceeași valoare, ca și în 1900, K 19,945.40, deși este greu de creșut, că cursul lor la 31 Decembrie 1901 să fi fost tocmai același ca și la finea anului 1900. Totalul activelor se cifrează cu K 1.309,172 — și arată față de 1900 o creștere de K 58,034 —. Dintre pasive arată creștere: *Reservele* de K 17,471 — (starea K 148,555 —). *Fondul de pensune* de K 7312 — (starea K 47,444 —) *Depozitele spre fructificare* s'au urcat dela K 665,371 — la K 691,974 —, va să dică cu K 26,603 —; asemenea este mai mare cu K 6436 — decât în 1900 *Reescomptul* (starea K 168,965 —). *Profitul net* se cifrează cu K

35.243— față de K 34.645— în 1900, iar venitul brut cu K 126,069— față de K 120,910— în anul precedent.

Relativ la distribuirea profitului net de K 35,243·03 direcțiunea face adunării generale, convocate pe 17 Martie a. c. următoarea propunere: 10% dividendă K 20,000—. Fondului special de rezervă K 9540·88. Tantiemă oficialilor K 1762·15; Remunerațiune membrilor din direcțiune, comitetului de supraveghiere și funcționarilor K 2640—. Scopuri filantropice culturale K 1300—, anume: Casa națională, Sibiu K 500—; Scoala de fete. Lugos K 200—. Fondului protopopesc gr. or., Făget K 200—. Incendiatorilor din Coșava K 150—. Scoalelor conf. gr. or. din Crivina, Sudriaș și Jupani câte K 50.—; pentru casuri neprevăzute K 100—.

*

„**Hunedoara**“ însoțire de anticipațiune și credit în Deva. Bilanțul acestei însoțiri pe 1901, arată față de bilanțul anului precedent la *Escompt* o *decreștere* de K 9455— (starea K 224,846—), în schimb însă s'au urcat *Imprumaturile pe obligațiuni* cu K 25,805— la K 86,068—. *Realitățile* se prezintă cu K 2144— față de K 1267— în 1900. Activele totale de K 323,676— sunt *mai mari* decât în 1900 cu K 14,029—. Ce privesc *Depozitele spre fructificare* acelea sunt aproape neschimbate cu K 232,559—, *Fondurile de rezervă* sunt *mai mari* cu K 3700— (starea K 21,950—), *Reescomptul a crescut* cu rotund K 11,000— la K 27,000—, *Interesele transitoare anticipate* nu sunt arătate nici de astădată în bilanț, ceea-ce este incorect. Venitul brut de K 32,170— este *mai mic* decât în 1900 cu K 1039—, iar profitul net arată față de anul precedent o *decreștere* de K 849— (starea K 8214—).

Adunarea generală (a XVII-a) este convocată pe 12 Martie a. c.

*

„**Nădlăcana**“ institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Nădlac. A IV-a adunare generală ordinară a acestui institut este convocată pe 8 Martie a. c., având a se alege cu această ocaziune 4 membri în direcțiune, întreg comitetul de supraveghiere și 3 membri în consiliul de cenzori.

Bilanțul pe 1901 arată în comparațiune cu 1900 următoarele schimbări mai mari: la *Escompt*, singurul ram de afaceri, o *crescere* de K 4843— (starea K 392,465—); *Realitățile* se prezintă cu K 21,454— față de K 14,511— în 1900, iar poziția *Diverse conturi debitoare și interese restante* a *crescut* față de 1900 cu K 2867— (starea K 3211—); *Efecte* lipsesc cu totul. Activele sunt *mai mari* decât la finea anului precedent cu K 15,403— și se prezintă cu K 436,905—. Dintre pasive au *crescut* *Reservele* cu K 3375— la K 7852— și *Depozitele spre fructificare* dela K 153,842— la K 183,309—, va să dică cu K 29,467—. *Reescomptul* din contră s'a redus cu K 18,194— la K 133,337—. *Profitul net* de K 8000— arată față de 1900 o *reducere* de K 2276—, iar venitul brut este *mai mic* decât în anul precedent cu K 3758— (starea K 38,414—). Reducerea aceasta provine probabil dela reducerea competențelor de scris, căci în 1901 s'au încasat sub titlul acesta numai K 1856— față de K 7236— în 1900.

*

„**Oraviciana**“ societate pe acțiuni în Oravița. Bilanțul acestui institut pro 1901, publicat între anunțurile numărului de față, arată în comparațiune cu bilanțul anului de gestiune precedent următoarele schimbări mai esențiale: la *Escompt* o *crescere* de K

69,928— (starea K 295,110—); *Creditele camb. cu acop. hipot.* din contră s'au *reduș* dela K 661,570— la K 646,302—. O *crescere* însemnată de preste K 103,300— se remarcă la *Imprumaturile hipotecare*, cari se cifrează cu considerabila sumă de K 876,354—; *Efectele publice* se prezintă cu K 57,378— față de K 54,613— în 1900. Totalul activelor de K 2,092,624— este *mai mare* decât în 1900 cu K 42,831—.

În ce privește pasivele vedem, că din capitalul social de K 550,000— augmentat la suma aceasta prin o a II-a emisiune de acțiuni au încurs până la finea anului 1901 K 409,606—; *Reservele* au *crescut* cu K 45,081— la K 149,005—, iar *Fondul cultural și de binefacere* cu K 7557— (starea K 10,557—). Numai *Fondul de pensii* este neschimbat, cu neînsemnata sumă de K 3000—, ca și în 1900; este de mirat, că un institut cu fonduri atât de frumoase, până acum nu s'a îngrijit și de viitorul funcționarilor săi; în 9 ani de când există acest institut se putea face în direcțiunea aceasta ceva mai mult. O *crescere* considerabilă de K 117,687— se remarcă la *Depozite spre fructificare*, cari se cifrează cu K 1,250,602—. Multămită acestei creșteri și a plătirilor în contul acțiunilor de a II-a emisiune, institutul de care ne ocupăm a fost în poziție ași reduce *Reescomptul* dela K 172,314— la K 53,661—, va să dică cu considerabila sumă de K 118,653—. Venitul brut este *mai mare* decât în 1900 cu K 10,483— (starea K 152,812—), iar *profitul net* de K 38,217— arată față de 1900 o *crescere* de K 2528—.

*

„**Reuniunea de împrumut și păstrare în Ilva-mare**“ își încheie bilanțul pe 1901 cu un *profit net* de K 2636— față de K 2881— în 1900. Singuraticile poziții ale bilanțului arată puține schimbări față de 1900. *Escomptul* se prezintă cu K 45,384— (în 1900 K 44,043—); *Imprumut. hipotecare* cu K 15,819— (în 1900 K 14,255—); *Imprum. pe obligațiuni cu cavenți* cu K 30,255— (în 1900 K 30,448—). Totalul activelor a *crescut* față de 1900 cu K 2359— și se cifrează cu K 96,656—. *Capitalul fundamental* a *crescut* cu 7 părți fundam. à K 40— la K 14,400—. *Reservele* inclusive fondul de edificare și de pensii se urcă la K 4709— (în 1900 K 2397—). *Depozitele spre fructificare* sunt *mai mari* decât la finea anului precedent cu K 4451— (starea K 64,765—). *Reescomptul* din contră s'a *reduș* dela K 13,371— la K 9112—. Venitul brut se prezintă cu K 12,519— față de K 9437— în 1900.

Privitor la distribuerea profitului net de K 2636·56 direcțiunea a prezentat adunării generale convocate 15 Faur a. c. propunerea următoare:

10% dividendă K 1430·68; fondului de rezervă K 298·55; Fondului de pensii K 272·90; Fondului de edificare K 393·90; Scopuri culturale filantropice K 190— anume: Bisericeii gr-cat. din Săniosif K 100—; Scolarilor săraci din Ilva-mare K 50—; Scolarilor săraci din Măgura K 25— și scolarilor săraci din Săniosif K 15— La dispozițiunea direcțiunii K 50·52.

*

„**Schintea**“ institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Tăure (Tohát) își va ține a VI-a adunare generală la 16 Martie a. c.; la ordinea zilei este între altele și alegerea comitetului de supraveghiere. Bilanțul pe 1901 se prezintă față de 1900 cum urmează: *Escompt* K 44,477— (în 1900 K 40,175—); *Credite camb. cu acop. hipot.* K 2248— (în 1900 K 2128—). Activele totale se urcă la K 47,195— față de K 42,841— în 1900. *Depozitele spre fructificare* s'au urcat

dela K 11,303.— la K 13,051.—; *Fondul de rezervă* dela K 2191.— la K 3003.—. Sub titlul „*Imprumut cambial*“, care este probabil „*Reescompt*“ figurează K 17,200.— (în 1900 K 16,200.—). *Profitul net* se cifrează cu K 2909.— arătând față de anul de gestiune precedent o *creștere* de K 625.—, venitul brut este de K 5902.— (în 1900 K 5332.—).

Cu privire la împărțirea profitului net de K 2909·26 direcțiunea face următoarea propunere: 10% dividendă K 1000.—; Tantieme și remunerațiuni direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor K 574·56; Fondului de rezervă K 1200.— și Fondului filantropic K 134·70.

„*Sentinela*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Satul-nou. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 30 Ianuarie 1902 sub presiunea dlui Petru Stoica, fiind notar dl Traian I. Marcu, iar verificatori ai procesului verbal dnii: Ioane Gașpar și Teodor Petrișoriu. Prezenți au fost 16 acționari, reprezentând 99 acțiuni cu 90 voturi.

Împărțirea profitului net de K 22,696·13 s'a făcut astfel: Dividendă și supradividendă K 6400.—; Fondului de rezervă K 9538·58; Scopuri filantropice-culturale K 1270.—; Tantieme direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor K 2991·36; Fondului cultural filantropic K 373·92; Fondului de pensii K 400.—; Remunerațiune servitoriului K 50.—; Fond. special de rezervă p. ev. perderi K 1049.—; Transpus pe anul 1902 K 623·27.

Împărțirea sumei destinate spre scopuri filantropice-culturale s'a făcut cum urmează: Asociațiunea din Maramureș K 30.—; „Casa națională“ K 200.—; Biblioteca din Satul-nou K 40.—; Biblioteca din despartământul Panciova „Astra“ K 100.—; Bisericei gr. or. rom. Panciova K 150.—; Bisericei gr.-or. rom. Dobrița K 50.—; Biserica gr.-or. rom. Tabuca K 50.—; Corul român „Dorul“ din Satul-nou K 200.—; Un stipendiu pentru un meseriaș român K 50.—; Masa studenților, Brad K 50.—; Societatea „Petru Maior“ K 20.—; Internatul teologilor și preparanților, Caransebeș K 60.—; Alunneul Timișoara K 30.—; Masa studenților, Brașov K 30.—; Școala comercială, Brașov K 30.—; Societatea pentru fond de teatru român K 10.—; Internatul gr.-or. rom. Beiuș K 20.—; La dispoziția directorului executiv K 100.—; Pentru ajutoarea studenților români săraci dela scoalele medii din Panciova K 20.—; Fondul teologilor și preparanților bolnavi din Caransebeș K 30.—. Dividenda fixată cu 8% = K 8.— de cupon se plătește cu începere dela 1 Faur 1902. În direcțiune s'au ales domnii George Ortopan și Jiva Gașpar. În anul 1901 s'a introdus la acest institut ramul de operațiune „Avansuri pe marfă“ (mai ales pe cereale înmagazinate) prin care se ajută foarte mult poporul agricultor din Satul-nou și jur, care nu mai e silit să vândă cerealele fără preț.

„*Someșana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Dej. A XII-a adunare generală ordinară a acestui institut este convocată pe 10 Martie 1902, când între altele se vor alege și 3 membri în direcțiune. Bilanțul anului 1901 publicat în numărul nostru ultim, se încheie cu un *profit net* de K 29,468.— față de K 25,684.— în 1900. Singuraticii rami de afaceri se prezintă în comparațiune cu 1900 cum urmează: *Escompt* K 1,065,589.—, *creștere* K 62,515.—; *Imprum. hipotecare* K 167,778.—, *creștere* K 15,405.—; *Imprum. pe obligațiuni cu cavenți* K 13,730.—, *reducere* K 3272.—. *Efectele* sunt neschimbate cu K 12,838.—.

care sumă credem că se va augmenta în timp apropiat. O *creștere* însemnată de K 35,311.— se remarcă la *Realități* (starea K 53,888.—). Cu poziția aceasta sunt cumulate și *spesele de proces restituibile*, cari ar fi mai corect să se pună sub Debitori decât aci. *Debitorii* arată față de 1900 o *decreștere* de K 5333.— (starea K 18,720.—). Activele totale se cifrează cu K 1,376,051.— și sunt mai mari decât în 1900 cu K 95,403.—. Pasivele se prezintă astfel: *Reserve* K 83,811.— față de K 76,633.— în 1900, deci *creștere* de K 7179.—; *Fond de pensii* K 31,841.— arătând față de 1900 o *creștere* de K 2759.—. *Depozitele spre fructificare* se urcă la K 502,508.— și sunt mai mari decât în 1900 cu K 30,602.—. O *creștere* de K 44,068.— arată și *Reescomptul* de K 495,215.—. Venitul brut este cu K 3009.— mai mic decât în 1900 (starea K 116,933.—). Circulațiunea totală a anului de gestiune 1901 a fost de K 12,363,028.—.

Relativ la distribuirea profitului net de K 29,468.— direcțiunea face adunării generale următoarele propuneri:

8% dividendă și supradividendă K 16,000.—; 25% fondului de rezervă K 4867·10; 10% tantiemă direcțiunii K 1946·84; 4% tantiemă comitetului de supraveghiere K 778·72; 2% tantiemă directorului executiv K 389·36; 2% tantiemă funcționarilor K 389·36; 5% fondului de pensii K 973·80; 12% pentru scopuri culturale K 2336·20; pentru amortisare de pretensiuni dubioase K 1636.—; fondului special de rezervă K 151.—. Primită aceste propuneri dividenda anului 1901 se va fixa în 8%, respective cuponul anului 1901 se va rescumpăra cu K 16.—; iar fondul de rezervă al institutului va fi de K 88,270·14; fondul special de rezervă de K 560·36; fondul de pensii de K 32,815·51 și fondul scopurilor culturale de K 5238·63, astfel toate fondurile institutului vor face suma considerabilă de K 126,884·54.

„*Speranța*“ reuniune de împrumut și păstrare în Borgo-Prund. Bilanțul acestei reuniuni pe 1901 arată în comparațiune cu anul precedent schimbările următoare: la *Escompt* o *creștere* de K 20,652.— (starea K 154,973.—); la *Imprum. hipotecare* un spor de K 5049.— (starea K 37,871.—); *Imprum. cu cavenți* din contră s'au redus cu K 3035.— la K 30,351.—. Activele au crescut față de 1900 cu K 22,545.— la K 225,335.—. Dintre pasive au crescut: Capitalul fundamental cu K 2356.—, urcându-se la K 106,471.—, *Depozitele spre fructificare* dela K 62,917.— la K 79,696.— *Cont curent* cu circa K 1000.—, *Fondul de rezervă* se prezintă cu K 5837.— față de K 5282.— în 1900. *Reescomptul* lipsește din bilanț resp. nu este arătat separat. *Profitul net* de K 5930.— este în *creștere* față de anul precedent cu K 521.—, iar venitul brut K 22,234.— este mai mare decât în 1900 cu K 2156.—.

Profitul net de K 5930.— direcțiunea a propus să se distribue astfel: 5% dividendă K 5234·74; fondului de rezervă K 595·85, cu care acesta va atinge suma de K 6433·01 și spre scopuri de binefacere K 100.—.

Adunarea generală (a XVII-a) a fost convocată pe 23 Faur a. c.

„*Vlădeasa*“ societate pe acțiuni, institut de credit și economii în B.-Huedin își va ține a VI-a adunare generală ordinară la 22 Martie a. c. când între altele vor fi a se aproba statutele fondului de pensii, a se alege comitet de supraveghiere și un membru în direcțiune.

Bilanțul pe 1901 se încheie cu un *profit net* de K 15.284.57 față de K 13.730 în 1900. Ca ram principal de operațiune s'au menținut și în 1901, *Imprumuturile hipotecare*, cari se prezintă cu K 257.932.—, iar *Impr. pe obligațiuni cu cavenți* se urcă la K 118.663.—; ambele arată față de 1900 o *creștere* de K 34.542.—. *Escomptul* încă a *creșcut* față de 1900 cu K 75.112.— la K 176.101.50. *Cont-curent* este aproape neschimbat cu K 6339.—. Totalul activelor de K 584.007.— este *mai mare* decât în 1900 cu K 93.276.—. Ce privesc pasivele vedem că *Capitalul social* s'a *sporit* la K 91.228.— prin vârsăminte aconto acțiunilor de em. II.; că *Fondul de rezervă* s'a urcat dela K 7361.— la K 11.362.—, va să *dică* cu K 4001.— și că *Fondul special de rezervă* arată o *creștere* de K 606.— (starea K 1603.—). *Fondul filantropic* se prezintă cu K 540.— față de K 217.— în 1900, iar *Fondul de pensii* cu K 2044.— (în 1900 K 1289.—). *Depozitele spre fructificare* arată față de anul precedent o *creștere* de K 58.118.— și se cifrează cu K 374.263.—; *Reescomptul* încă a *creșcut* cu K 17.913.— la K 74.475.—. Venitul brut al anului 1901 a fost de K 53.357.— (în 1900 K 43.381.—).

Relativ la distribuirea profitului net de K 15.284.57 direcțiunea prezintă *adunării* generale următoarea propunere: 6% Dividendă și supradividendă K 4200.—; Fondului de rezervă K 3500.92; Fondului special de asigurare K 589.—; Tantieme direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor K 3535.20; Fondului de pensii K 1794.—; Fondului filantropic K 589.—; Amortisare din prețul casei K 1000.—; scopuri literare-financiare K 76.45.

Din raportul direcțiunii mai extragem următoarele: Societatea se compune din 79 acționari; deponenți au fost 203, cu 41 mai mulți decât în 1900; *imprumuturi hipot.* și cu *cavenți* au fost 2195 (față de 1900 în 1900). *Revirementul general* al anului din 1901 se cifrează cu K 2.670.781.— și arată față de 1900 o *creștere* de K 171.365.—.

„*Zlăgneana*“ *institut de credit și economii soc. pe acțiuni în Zlagna*. Bilanțul acestui institut pe 1901 arată față de 1900, la ramul principal de afaceri, la *Escompt* *creștere* de K 17.210.— (starea K 121.219.—). *Imprumuturile hipotecare* și *pe obligațiuni* sunt puțin schimbate față de 1900, căci se prezintă cele dintâi cu K 1160.— (în 1900 K 2625.—), iar cele din urmă cu K 1929 (în 1900 K 930.—). Totalul activelor de K 136.833.— este *mai mare*, decât la finea anului precedent cu K 24.478.—. *Depozitele spre fructificare* s'au urcat dela K 23.097 la K 36.883.—, va să *dică* cu K 13.786.—. *Reservele* cu K 734.— la K 2260.—, iar *Reescomptul* cu K 8753.— la K 39.764.—. Venitul brut este *mai mare* decât în 1900 cu K 1921.— (starea K 9742.—), iar *profitul net* de K 3801.— arată față de anul precedent o *creștere* de K 366.—.

Adunări generale au convocat următoarele institute de bani române, și anume pe:

- 2 Martie „*Coviniana*“ în Hunedoara.
- „*Mielul*“ în Poiana.
- „*Victoria*“ în Arad.
- „*Murșanul*“ în M.-Radna.
- „*Cassa de păstrare*“ în Seliște.
- „*Berzovia*“ în Jidovin.
- 4 Martie „*Doina*“ în Câmpeni.
- „*Chioreana*“ în Șomcuta-mare.
- 5 Martie „*Timișiana*“ în Timișoara.
- 6 Martie „*Bihoreana*“ în Oradea-mare.
- „*Parsimonia*“ în Bran.
- „*Detunata*“ în Bucium.
- 8 Martie „*Selăgiana*“ în Jibou.

- „*Lugoșana*“ în Lugos.
- „*Nădlăcana*“ în Nădlac.
- 9 Martie „*Porumbăceana*“ în Porumbacul inf.
- 10 Martie „*Someșana*“ în Dej.
- „*Nera*“ în Bozovici
- 11 Martie „*Oraviciana*“ în Oravița.
- 12 Martie „*Iulia*“ în Alba-Iulia.
- „*Murșana*“ în Reghinul săsesc.
- „*Hunedoara*“ în Deva
- 15 Martie „*Zlăgneana*“ în Zlagna.
- 16 Martie „*Schintea*“ în Tăure.
- 17 Martie „*Făgețana*“ în Făget.
- 18 Martie „*Sătmăreana*“ în Seini.
- 20 Martie „*Auraria*“ în Abrud.
- „*Bistrițana*“ în Bistrița.
- 22 Martie „*Albina*“ în Sibiu.
- „*Vlădeasa*“ în B.-Huedin.
- 23 eventual 30 Martie „*Crișana*“ în Brad.
- „*Aurora*“ în Năsăud.
- 24 Martie „*Silvania*“ în Șimleu.
- 25 Martie „*Sebeșana*“ în Sas-Sebeș.

COMUNICAȚIUNE.

Urcarea încă a unei taxe postale. Precum aflăm, deodată cu scumpirea cărților postale interne, conform ordinațiunii ministeriale s'a urcat și taxa pentru cecurile casei de păstrare postale (Einzahlungsschein) dela 4 la 5 fileri, dacă pe dosul lor se fac comunicări scripturistice; când nu se scrie nimic pe dos, aceste cecuri sunt scutite de ori-ce taxă postală.

Trageri la sorți.

Losuri Crucia roșie italiană din a. 1885.

(Tragerea 64 din 1 Februarie 1902).

A. *Tragerea de premii*:

Seria Nr.	Lire	Seria Nr.	Lire	Seria Nr.	Lire	Seria Nr.	Lire
127	32	50	3285	10	50	6274	29 50
555	26	50	3380	21	50	7280	19 2000
2004	25	50	5235	16	50	8502	24 1000
2402	26	50	6054	28	50	10719	1 1000

Rambursarea acestor câștiguri se face dela 9 Februarie 1902 cu detragere de 20% dare. Cuponul de premii se reține, iar losul se restituie și va participa la următoarele trageri de amortisare, până când nu va fi sortat și rescumpărat.

B. *Tragerea de amortisare*. Au eșit la sorți următoarele 23 serii: 697 726 756 2150 2504 2645 3795 4584 5553 5775 6290 6575 6578 6992 7191 7495 8169 8401 8581 9562 9658 10898 10988.

Toate losurile (Nr. 1—50) din aceste 23 serii se vor rescumpăra dela 9 Februarie 1902 cu 33 Lire (minus taxa de circulațiune). Cuponul de premii se restituie și va participa la viitoarele trageri de premii.

Oblig. cu prem. de 3% ale Inst. austr. de credit fonciar.

(„*Bodencreditleose*“ I. Emis. d. a. 1880).

(Tragerea 105 din 15 Februarie 1902).

A. *La tragerea de amortisare* au eșit seriile: 409 493 665 676 1078 1612 1807 2131 2216 2845 3123 3271 3456 3507 3594 3914.

Cele 1600 losuri din aceste serii se rescumpără ab 1 Iunie 1902 cu câte K 200.— și se schimbă cu un bon care participă la ulterioarele trageri de câștiguri.

B. *Tragerea de câștiguri*:

Seria	Nr.	K	Seria	Nr.	K
368	24	4000	1827	28	90000
1267	35	2000	3999	10	2000

Rambursarea ab 1 Iunie 1902, prin ce obligațiunea se amortisează.

„LUGOȘANA“

instituit de credit și de economii, soc. pe acții în Lugoj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii ca societate pe acțiuni „LUGOȘANA“, se convoacă la

a XIII-a adunare generală

care se va ține în Lugoj la 8 Martie st. n. a. c. la 10¹/₂ oare a. m., în localitatea institutului.

Obiectele de deliberare sunt următoarele:

1. Raportul direcțiunii despre agendele inst. pe a. 1901.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere asupra bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decidera asupra întrebuintării profitului.
5. Alegerea a 3 membri în direcțiune.
6. Eventuale propuneri.
7. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. domni acționari, cari voesc a participa la adunare cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență, cel mult până la 7 Martie 12 oare a. m., la cassa institutului.

Lugoj, în 11 Februarie 1902.

Direcțiunea.

„VLĂDEASA“

Instituit de credit și de economii în B.-Huedin.

CONVOCARE.

„VLĂDEASA“, instituit de credit și economii în B.-Huedin, își va ține a

VI-a adunare generală ordinară,

în 22 Martie st. n. a. c. dimineața la 10 oare în localitatea institutului (*Kossuth-utca 330 sz.*).

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării prin președinte
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de revisiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1901 și fixarea dividendelor și a mărcilor de prezență
5. Esmiterea a 3 acționari p. verificarea procesului verbal.
6. Primirea și aprobarea statutelor pentru fondul de pensiiune al oficiilor.
7. Alegerea comitetului de revisiune în sensul statutelor § 42.
8. Sorțirea și alegerea unui membru din direcțiune.
9. Încheierea subscrierii de acțiuni emisiunea a II-a.
10. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

La aceasta adunare se invită domnii acționari ai institutului făcându-se atenți la dispozițiunile ș-lor din statute.

Din ședința mixtă a direcțiunii și comit. de revisiune a „Vlădesei“ ținută în 8 Febr. 1902.

Ioan Pop m. p.,
președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.,
dir. executiv.

„ORAVICIANA“, societate pe acțiuni în Oravița.

ACTIVA.*	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1901.	(Coroane)	PASIVA.
Capital de acții restant		140,394-35		Capital de acții emis. I. 2000 acții à K 100 200,000 —
Cassa în numerar		24,586-29		„ „ „ „ II. 3500 „ „ K 100 350,000— 550,000—
Escompt de cambii	295,110-29			Depuneri spre fructificare
„ „ cu acoperire ipotecară	646,302-20	941,412-49		Fond de rezervă
Imprumut ipotecar		876,354-28		„ „ disponibil
Credite personale		14,336-32		„ „ pensiiune
Efecte		57,378-14		„ „ binefaceri și cultural
Bon la alte bănci		29,045—		Interese anticipate pro 1902
Diversi debitori		5,664-56		Reescompt
Mobiliar	3,836-39			Dividendă neridicată
după amortisare de 10%	383-64	3,452-75		Interese după capitalul vărsat în emis. II.
				10% dare după interese de depuneri și după interesele capitalului vărsat în emis. II.
				Diversi creditor
				Profit curat
		2,092,624-18		

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.	(Coroane)	CREDIT.
Interese după depuneri	61,690-21	Interese-escompt	71,891-53	
„ „ reescompt	5,530-18	„ ipotecare	62,440-74	
„ „ capitalul vărsat în emis. II.	9,694-32	„ credit personal	1,198—	
Salare și remunerațiuni	14,277-24	„ efecte	2,343-53	
Chirie	960—	Provisiuni, venite dela întabulări, profit la efecte, competențe de scris, interese de întârziere și diverse alte venite	14,938-92	
Spese de birou, porto, competențe de timbru, prenumerațiuni și diverse spese	2,751-26			
Contribuțiune directă, comunală etc. etc.	8,597-68			
10% dare după int. dep. și int. după cap. em. II	8,477-93			
Interese fondului de rezervă	476-97			
„ „ „ binefaceri și cultural	338-20			
Amortisare din mobiliar	383-64			
Absrieri	1,417-57			
Profit curat	38,217-52			
		152,812-72		152,812-72

Oravița, în 31 Decembrie 1901.

I. Trăilă m. p., director executiv.

I Perian m. p., contabil.

Direcțiunea: Ioan M. Roșiu m. p. Dr. A. Novac m. p. Al. P. Popovici m. p. S. Pascu m. p. Victor Poruțiu m. p.
T. Stanca m. p. Iacob Botoș m. p. Dr. Ioan Nedelcu m. p. Dr. I. Manguca m. p.

Conturile prezente confrontându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat esacte.

Inspecțiunea: B. Muntean m. p. președ. Ioan Petrovici m. p. G. Jian m. p. N. Băiaș m. p. I. Călin m. p.

„ORAVICIANA“
societate pe acțiuni în Oravița

CONVOCARE.

Pe temeiul §-lui 16 din statutele domnii acționari ai institutului de credit și economii „Oraviciana“ societate pe acțiuni în Oravița, sunt poftiți la a

IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Marti* în 11-lea *Martie a. c. st. nou* la 9 oare dimineața în localul institutului cu următorii

Program:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absolutului.
5. Alegerea inspecțiunii pe trei ani, eventual întregirea direcțiunii. —

Eventuale propuneri. —

Din ședința direcțiunii ținută în 20 Febr. 1901.

Direcțiunea.

„VICTORIA“

institut pe credit și econ., soc. pe acțiuni în Arad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VICTORIA“ în Arad, prin aceasta se invită conform §-lui 17 din statutele la a

XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 2 *Martie 1902, st. n. la 10 oare a. m.*, în localitățile institutului (str. Arhiducele Iosif Nr. 2).

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra profitului curat.
3. Alegerea a 2 membri din direcțiune.

Domnii acționari, cari doresc să participe la adunarea generală sau în persoană sau prin plenipotențiat, în sensul §. 22 al statutelor, sunt rugați să depună acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la casa institutului, sau la institutele de credit și economii „Albina“, „Timișana“, „Bihoreana“ și „Oraviciana“, cel puțin cu 24 oare înainte de adunarea generală.

Arad, la 10 Februarie 1902.

Direcțiunea.

„LUGOȘANA“, institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Lugoj.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1901.	(Coroane)	PASIVA.	
Casa în numerar		34,707-59		Capital de acțiuni	300,000-—
Casa de păstrare postală		789-61		Fond de rezervă general	33,206-80
Cambii de bancă	1,203,145-21			„ „ „ special	10,630-69
Cambii cu acoperire hipotecară	280,012-—	1,483,157-21		„ „ pensiuine	15,051-18
Imprumut hipotecar		42,396-27		„ „ cultural	6,859-03
Realități		7,058-85		Depuneri	930,735-72
Efecte		5,210-—		Reescompt	249,611-—
Mobilier	3,698-07			Interese anticipate pro 1902	15,660-92
după amortisare de 10%	369-80	3,328-27		Dividendă neridicată	662-—
Cont curent		7,729-—		Contribuție după interese dela depuneri	5,303-20
Interese de reescompt anticipate		1,683-22		Profit transpus din anul 1900	295-90
Debitori		18,412-32		Profitul curat pro 1901	36,455-90
		1,604,472-34			36,751-80
					1,604,472-34

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese: capitalizate și ridicate	53,032-07			Profit transpus din anul 1900	295-90
de reescompt	10,781-44			Interese după cambii de bancă	113,530-92
de cont curent	266-37	64,079-88		„ „ „ cu acop. hipotec.	15,513-23
Contribuțiune: erarială și comunală	9,246-12			„ „ „ împrumut hipotecar	4,586-78
de 10% după interese la depuneri	5,303-20	14,549-32		„ „ „ dela efecte	182-—
Salare		12,500-69		Venit dela realități	350-—
Marce de prezență		1,164-—		Provisiune	92-48
Requisite și material de cancelărie		1,131-27		Din pretensiuni descrise incurs	100-—
Tipărituri și registre		1,200-62			134,355-41
Competință de timbru		375-50			
Porto		862-01			
Chirie		1,120-—			
Spese de proces		203-10			
10% amortisare din mobilier		369-80			
Spese de călătorie		196-22			
Anunțuri		120-80			
Scopuri de binefacere		26-30			
Profit transpus din anul 1900	295-90				
Profit curat pe anul 1901	36,455-90	36,751-80			
		134,651-31			
					134,651-31

Lugoj, în 31 Decembrie 1901.

Dr. George Popoviciu m. p., dir. exec.

Pentru contabilitate: Vasile Jurca m. p.

Direcțiunea: Traian Barzu m. p. Alex. Maniu m. p. Dr. Iacob Maior m. p. Const. Popoviciu m. p. G. Iacobescu m. p. Nicolae Ianculescu m. p. Vasile Niculescu m. p. George Crăciun m. p. George Albulescu m. p. Ioan Cădariu mare m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului precum și cel al profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghere: Titu Hațieg m. p. preș., Ilie Curescu m. p., L. Lungu m. p., S. Barbulescu m. p., Ioan Muntean m. p.

„SILVANIA“
institut de credit și de economii societate pe acțiuni
în Șimleul-Silvaniei.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Silvania“, societate pe acțiuni în virtutea §-ului 29 din statute se invită la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 24 Martie 1902 st. n. înainte de ameați la 10 oare în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra computului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuința suma provădută în §-ul 99 p. f.
5. Alegerea unui membru în direcțiune cu mandat de 4 ani.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență.
7. Exmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-ului 28 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu una zi înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului sau la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale eventual și documentele de plenipotență. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunerea acelora cu una zi mai înainte de adunarea generală s'a depus la direcțiunea institutului“.

Pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'a desemnat, respective au fost rugați, institutele „Albina“ în Sibiu, „Sătmăreana“ în Seini, „Sălăgiana“ în Sibou. *Capitulul gr. cat. român din Oradea-mare* și d-nii *Vasilie Pacasiu* în Hotean și *Florianu Cocianu* în Cehul-Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se prezenta la institut până la 23 Martie st. n. 4 oare după ameați.

Șimleul-Silvaniei, în 11 Februarie 1902.

Direcțiunea Institutului.

„VICTORIA“, institut de credit și economii, ca societate pe acțiuni în Arad.

ACTIVA.	(Coroane)	Contul Bilanțului cu 31 Decembre 1901.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numerar		84,624-13		Capital social:	
Bon în Giro-Conto și la alte bănci		4,189-86		3000 acțiuni à K 200	600,000—
Cambii	3,811,146-52			Fondul de rezervă al acționarilor	311,101-85
Imprumuturi ipotecare		711,380—		Fondul de pensie al funcționarilor	50,197-99
Avansuri pe efecte publice		96,621—		Depuneri spre fructificare	3,200,053-07
Efecte publice		40,750—		Deposite de cassă	19,754-73
Credite de cont-curent		73,251-28		Reescompt	766,221-40
Casa institutului și alte realități de vânzare		247,806-57		Dividendă neridicată	896—
Mobilier	8,878-44			Diverse conturi creditoare	2,755 10
după amortisare	887-84	7,990-60		Contribuție nesolvită după interesele depunerilor pe al II. semestru	8,251-03
Diverse conturi debitoare		4,695-35		Interese transitoare anticipate	43,600—
Interese transitoare restante		20,645-46		Profit transpus	9,210-77
				Profit net	91,058-83
		5,103,100-77			100,269-60
					5,103,100-77
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese: pentru depuneri spre fructificare	160,127-86			Interese: dela cambii	291,782-84
pentru reescompt	31,148-01			dela împrumuturi ipotecare	58,866-41
Spese: imprimate, registre, tipărituri, lemne, lumină, diverse	10,667-85			„ avansuri pe efecte	5,171-19
Porto	4,807-59			„ cont curent	1,458-77
Contribuțiune directă	20,539-72	36,670-39		„ efecte proprii	2,463-80
10% dare la interesele depunerilor	16,130-67			Chiria și alte arăndi	6,844-85
Competință de timbru		267-12		Provisiuni	8,330-48
Salare		31,007-82		Profit transpus	9,210-77
Bani de cuartir		6,774-93			
Chirie		2,000—			
Amortisare din mobilier		887-84			
Profit transpus	9,210-77				
Profit net	91,058-83	100,269-60			
					384,629-11
					384,629-11

Arad, 31 Decembre 1901.

Oncu m. p., director executiv.

Mihaiu Veliciu m. p., președinte.

Raicu m. p., secretar.

Membrii în direcțiune: Petru Truția m. p.

V. Mangra m. p.

R. Ciorogariu m. p.

Dr. Nicolau Ciacian m. p.

Dr. Aurel Demian m. p.

I. Papp m. p.

Traian Vașian m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Arad, la 12 Februarie 1902.

Comitetul de supraveghiere: Dr. Sever Ispravnic m. p.

George Popovicu m. p.

George Feier m. p., preș.

Nic. Marcu m. p.

Paul Milovan m. p.

„HUNEDOARA“, însoțire de anticipațiune și credit în Deva.

ACTIVA.	(Coroane)	Contul Bilanțului pe 1901.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		6,623-30		Părți fundamentale	31,900—
In cambii		224,846-80		Depuneri spre fructificare și inter. capit.	232,559-69
In obligațiuni		86,068 —		Fondul de rezervă	17,200—
Realități		2,144-28		Fondul de res. special	4,750—
In mobiliar; det. 10%		476-46		Reescompt	27,000—
In conturi debitoare		3,517-69		Conturi creditoare	2,052-80
		323,676-53		Profit curat	8,214-04
				323,676-53	

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese la depuneri		12,766-69		Interesele de escompt și obligațiuni	22,117-92
Interese de reescompt		1,508-68		Provisiuni	5,596-75
Salare		4,320—		Accidențe diverse și interese de întârziere	4,445-36
Spese diverse (requisite de cancelarie, încălțit, luminat, serviciu etc.)		1,273-58			
Contribuțiune		2,959-04			
Timbru		21-06			
Taxe de prezență		654—			
Chirie		400—			
Deteriorarea mob. cu 10%		52-94			
Profit curat		8,214-04			
		32,170-03			32,170-03

Deva, la 31 Decembrie 1901.

Ioan Lazariciu m. p., cassar.

Alexandru Moldovan sen. m. p., vice-director.

Ioan Simionașiu m. p.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului și contul profitului și al perderilor și le-am aflat întru toate în consonanță cu cărțile și exacte.

Deva, la 12 Februarie 1902.

Alexandru Petreu m. p.

George Gila m. p.

Dionisie Ardelean m. p.

„VLĂDEASA“ institut de credit și economii în B.-Huedin..

ACTIVA.	(Coroane).	Bilanț cu 31 Decembrie 1901.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		3,283-10		Capital social { I. emisiune de acțiuni	70,000—
Escompt		176,101-50		II. " " "	21,228—
Împrumuturi ipotecare		257,932-90		Fond de rezervă	11,362-21
" pe oblig. cu caventați		118,663-20		special de rezervă	1,603-32
Credite de cont-curent		6,339-88		de pensiuni	2,044-84
Edificiul institutului		19,759-80		Fondul scopurilor filantropice	540-47
Realități de vânzare		1,552-62		Depuneri spre fructificare	374,263-83
Spese restituibile		188-54		Reescompt	74,475—
Diverși debitori		10-75		Dividende neridicate	147-16
Mobiliar		194-27		Interese de capital social neridicate	621-48
după amortisare de 10%		19-43		Taxe de înscriere la a II-a emisiune	426—
		174-84		Interese transitoare	8,583-33
				Diverși creditori	3,426-92
		584,007-13		Profit curat	15,284-57
				584,007-13	

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese: pentru depuneri spre fructificare		20,702-89		Interese: după escompt	14,119-34
pentru reescompt		3,910-50		după împrumuturi ipot. și cu caventați	34,417-58
" fonduri		569-89		" cont-curent	503-18
" capital social (emis. II.)		1,051-80		Diverse provisiuni	4,000-45
Spese: Salare		4,870—		Chirie	316-76
Mărci de prezență		940—			
Spese de porto, tipărituri și de birou		983-78			
Dări: directă		2,697-29			
10% după interese de depuneri		2,090-52			
Competințe de timbru		36-64			
Chiria biroului		200—			
Amortisare din mobiliar		19-43			
Profit curat		15,284-57			
		53,357-31			53,357-31

B.-Huedin, 31 Decembrie 1901.

Iuliu Poruțiu m. p. director executiv.

Constantin Căciulă m. p. contabil.

Mihaiu Mărincaș m. p. cassar.

Membrii direcțiunii: Ioan Pop m. p., președinte. Ioan Gall m. p. Iuliu Poruțiu m. p. Luca Lung m. p. St. Pop m. p.

Conturile de mai sus esaminându-le le-am aflat întru toate corespunzătoare registrelor de contabilitate.

Membrii comitetului de revisiune:

B. S. Podoabă m. p. președinte. Nicolae Mărincaș m. p. Florian Petran m. p. Florian Hajdău m. p. Simion Mărincaș m. p.